

Frikommunenetværk om billige boliger og fleksible boligløsninger

ANSØGNING

01-12-2016

Frikommuneansøgning om mulighed for midlertidig lejekontrakt

Frikommunenetværk	Flere billige boliger og fleksible boligløsninger			
Titel på forsøg	Midlertidig lejekontrakt			
Deltagerkommuner	Aarhus Kommune Favrskov Kommune Høje Taastrup Kommune Københavns Kommune Randers Kommune Roskilde Kommune <i>(Med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse af såvel deltagelse i forsøget som af konkrete projekter under en forsøgshjemmel)</i>			
Faglig kontaktperson	Torben Rugholm, Randers Kommune			
	Telefon	515623 63	E-mail	Torben.rugholm@randers.dk
Netværkskoordinator	Christine Bagge Petersen, Høje-Taastrup Kommune			
	Telefon	2059 8692	E-mail	christinepe@htk.dk
Dato for ansøgning	1. december 2016			

1. Beskrivelse af forsøget

De seneste år har der været en stærkt stigende efterspørgsel på boliger, som borgere med lav indkomst kan betale. Efterspørgslen kommer både fra helt almindelige borgere med lavindkomstjobs og studerende på SU, men rammer især socialt udsatte borgere, borgere med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse og flygtninge. Det medfører længere ventetider på de boligsociale anvisningslister i kommunerne samt usikre boligforhold for udsatte grupper. Boligmanglen er en barriere for kommunernes recovery-orienterede arbejde med borgerne, der kan opnå en bedre udvikling ved at modtage relevant faglig og rehabiliterende støtte i egen bolig. Den positive udvikling for borgerne bremses, når de lever under usikre boligforhold eller er nødsagede til at opholde sig unødvendigt lang tid i forskellige typer af botilbud, fx på herberger. Et eksempel på dette er unge hjemløse, der ikke kan holde fokus på at gennemføre uddannelse eller finde et arbejde, fordi

**Aarhus Kommune
Favrskov Kommune
Høje Taastrup Kommune
Københavns Kommune
Randers Kommune
Roskilde Kommune**

de konstant er på jagt efter et nyt sted at sove. Der er på en lang række områder evidens for at støtte i egen bolig er det bedste for borgernes udvikling, men i den nuværende situation har kommunerne ikke mulighed for at tilvejebringe det nødvendige antal boliger til de borgere, der har behov for det.

Kommunerne ønsker at samtænke bolig og midlertidige støtteforløb, så boligen følger støtten, borgeren får en midlertidig lejekontrakt. For det første ønsker kommunerne at kunne tilbyde en borger, der visiteres til et af kommunernes bomiljøer (begrebet dækker boliger oprettet efter almenboliglovens § 105, fx også bofællesskaber og opgangsfællesskaber), en midlertidig lejekontrakt.

I dag får borgeren en permanent kontrakt. Det betyder, at når borgeren er kommet sig, og ikke længere har behov for den støtte, der gives på bomiljø, kan han alligevel, i kraft af sin lejekontrakt, blive boende. Det forhindrer kommunerne i løbende at tilbyde borgeren det mindst indgribende tilbud.

Herudover ønsker kommunerne at kunne give en midlertidig lejekontrakt til borgere, der modtager et midlertidigt huslejetilskud og/eller en midlertidig boligløsning. (Se netværkets ansøgninger om dette).

Det overordnede formål med netværkets forsøg med midlertidige huslejekontrakter, er, i lighed med netværkets andre ansøgninger, at understøtte en positiv udvikling hos borgere i målgruppen for forsøget og at forebygge at borgeren blive fastholdt i en uhensigtsmæssig social situation, f.eks. som følge af hjemløshed eller et unødvendigt langt ophold på et botilbud.

Ved at tilbyde borgerne en bolig med en midlertidig lejekontrakt kan borgeren hurtigere komme videre med eget liv, end det ellers vil være muligt. Som beskrevet i ansøgningerne om midlertidigt huslejetilskud og midlertidige boligløsninger ønsker kommunen at arbejde med målgrupper, hvor der er mulighed for - via relevant støtte - at opnå en bedre udvikling, og hvor der er et potentiale for, at borgeren på sigt kan fastholde boligen via egen indtægt.

De midlertidige lejekontrakter, skal dog også kunne benyttes i tilfælde, hvor det først skal afklares, hvad der er et godt og relevant varigt tilbud til borgeren, således at borgerens blivende bolig først findes, når det via ophold i midlertidig bolig er blevet tydeligt, hvilken støtte og hvilken type bolig, der skal ydes fremadrettet.

I forsøget om midlertidige huslejekontrakter tilbydes borgerne:

- En midlertidig lejekontrakt i en bolig eller i et bomiljø, som borgeren har råd til. I nogle tilfælde kan kommunen yde et økonomisk tilskud til huslejen.
- Faglig støtte (social, integrationsmæssig og/eller arbejdsmarkedsrettet), som skal understøtte borgerens udvikling samt sikre, at borgeren fastholder såvel den

midlertidige bolig, som en efterfølgende fast bolig. I tilfælde hvor borgere tilbydes en midlertidig lejekontrakt på et bomiljø, vil der være en klar forventning om, at borgeren i tiden på bomiljøet udvikler færdigheder, som kan gøre borgeren mere selvhjulpen i en fremtidig boligløsning.

- Enten et tilbud om at overtage boligen, hvis det er økonomisk muligt **eller** et tilbud om en passende varig bolig, når den er til rådighed og formålet med den midlertidige lejekontrakt er opnået. For borgere, som har en midlertidig lejekontrakt på et bomiljø, kan den varige boligløsning også blive en bolig i et botilbud/bomiljø under serviceloven eller almenboligloven med varig lejekontrakt, hvis det viser sig, at borgeren ikke udvikler sig som ventet eller bliver dårligere under det midlertidige ophold.

Borgerens kontrakt bør kunne opsiges, hvis fagpersoner omkring borgeren vurderer, at manglende engagement og samarbejde fra borgeren betyder, at de aftalte mål ikke kan nås. Tilsvarende skal der være mulighed for, at borgeren flytter tilbage til det oprindelige tilbud eller til et bedre egnet botilbud, hvis borgeren får tilbagefald, f.eks. i tilfælde af svært forværret helbred.

Målgrupperne for forsøget

Fælles for de målgrupper, forsøget skal omfatte er, at kommunerne har pligt til at yde en faglig indsats i forhold til dem, f.eks. i form af støtte i eget hjem eller beskæftigelsesrettet støtte.

Forsøget omhandler tre forskellige borgergrupper:

Borgergruppe 1 er borgere som enten er klar til at flytte i egen bolig, men hvor der ikke kan findes en bolig. De bor på forsorgshjem, bomiljø, botilbud eller lignende.

Borgergruppe 2 er borgere som har brug for et overgangstilbud eller mellemstation, før de er klar til at flytte i egen bolig. Det kan være unge, der skal flytte hjemmefra, og som har behov for botræning i en kortere periode, inden de kan flytte hjemmefra. Det kan også være borgere, der skal udsluses fra bomiljø i et mere gradvist tempo, og som har brug for at fastholde en tilknytning til bomiljøet/tilbuddet undervejs.

Med begge disse borgergrupper har kommunerne en forventning om, at de kommer i ordinært understøttet arbejde eller at de bliver i stand til at varetage f.eks. fleksjobs.

Den 3. borgergruppe er borgere, hvis støtte behov ikke er fuldt afklaret. Disse borgere tilbydes derfor et tidsbegrænset forløb, fx et afklaringsforløb eller et intensivt botræningsforløb, inden de tilbydes en mere varig løsning. Det kan fx være unge udviklingshæmmede, der efter et forløb bliver klar til at bo med mindre støtte. Den varige boligløsning kan være det bomiljø, borgeren er blevet trænet på, et andet bomiljø eller egen bolig.

Kommunerne ønsker mulighed for i enkelte konkrete tilfælde at kunne fastholde nuværende bolig i forsøget. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en borger med psykisk lidelse eller en socialt udsat børnefamilie står overfor udsættelse pga. restancer, men kan få nytte af projektets indsatser. I sådanne tilfælde vil det være unødigt bureaukratisk, hvis støtten alene kan ydes i forbindelse med en flytning til anden bolig. Dette forudsætter naturligvis at de pågældende er omfattet af de målgrupper, som kommunerne ønsker at prioritere i forsøget, og at borgeren/familien ønsker at indgå i en samlet løsning, som beskrevet ovenfor.

De konkrete målsætninger og den støtte, som kommunen vil tilbyde, afhænger af, hvilken målgruppe, der er tale om. Målgrupperne har forskelligt potentiale og dermed vil udviklingen ikke være lige hurtig for alle målgrupper.

Netværkets kommuner ønsker alle at deltage i forsøg vedr. midlertidige huslejetilskud og midlertidige lejekontrakter. Der er dog forskel på, hvilke konkrete projekter, der i første omgang prioriteres i den enkelte kommune og hvordan projektet udmøntes i den enkelte kommune.

De overordnede målgrupper, som kommunerne ønsker at iværksætte indsatser i forhold til er følgende:

Alle 6 kommuner:

- Borgere med fysisk eller psykisk handicap (herunder f.eks. borgere med autisme og udviklingshæmning).
- Psykisk sårbare borgere (f.eks. unge, der udsluses fra foranstaltning, borgere med diagnose, men også borgere, som ikke har en konkret diagnose)

Aarhus, Høje Taastrup, København, Roskilde og Randers:

- Borgere med større sociale problemer (f.eks. hjemløse og borgere truet af hjemløshed)

Aarhus, København og Randers

- Nyankomne flygtninge (kommunen har pligt til at tilbyde varig bolig, de kan betale og er ofte nødt til at indkvartere i midlertidig kommunal bolig).

Midlertidige leje eller midlertidig fremleje

Forsøget kan enten bestå i, at kommunen får adgang til at leje boliger eller ejendomme og herefter fremleje boligerne til en relevant målgruppe på midlertidig fremlejekontrakt. Alternativt kan der laves forsøg med mulighed for, at målgruppen får en midlertidig lejekontrakt med den relevant udlejer.

Modellen skal benyttes, hvor en given støtte-indsats kun har midlertidig karakter. Lejeperioden skal løbe, til formålet er opnået,

eller til forventningen om en positiv udvikling ikke er til stede.

Midlertidigheden afpasses til målgruppen. Det betyder, at der vil være forskel på, hvor lang den midlertidige periode vil være, alt efter hvilken målgruppe, der er tale om, og hvilken udvikling, de konkrete borgere skal gennemgå i perioden. Varigheden af det midlertidige forløb, og dermed den midlertidige lejekontrakt såvel som støttens intensitet, tilpasses den enkelte borger. Under forløbet og inden kontraktens udløb skal kommune og borger aktivt arbejde på at finde en passende og varig bolig. Det kan enten være, at borgeren overtager boligen på ordinære vilkår, at borgeren finder en anden bolig, som vedkommende har råd til, eller at borgeren tilbydes en plads på et bomiljø, hvis borgeren viser sig at være i målgruppe for det.

2. Mål og forventede resultater

De overordnede mål er at

- Borgerne opnår en mere selvstændig tilværelse og dermed mindre behov for kommunal støtte.
- Støtten bliver mere fleksibel og virksom end de nuværende bestemmelser muliggør

Netværket har følgende forslag til mål:

Kvantitative mål

- Flere borgere i de konkrete målgrupper får egen bolig som følge af et ophold med en midlertidig lejekontrakt. Boligen med den midlertidige lejekontrakt fastholdes i udlejningsperioden.
- Flere borgere fastholder den efterfølgende varige bolig eller en tilsvarende varig bolig, som vedkommende flytter til på eget initiativ, i mindst to år (Borgergruppe 1 og 2)
- Flere borgere kommer i uddannelse/arbejde eller opnår øget selvhjulpenhed i dagligdagen.
- Flere borgere med sociale problemstillinger bor integreret i byen frem for at være koncentreret i forskellige former for bomiljøer eller få områder med billige boliger.
- Flere borgere opnår en mere selvstændig tilværelse og dermed mindre behov for kommunal støtte.

Økonomiske mål

- Der skal i forhold til den enkelte målgruppe opstilles en business case, som viser en kommunal- og samfundsøkonomisk gevinst i forhold til en løsning på et kommunalt botilbud, forsorgshjem mv.

Kvalitative mål:

- Borgerne oplever en mere selvstændig tilværelse og dermed mindre behov for kommunal støtte.

Hvis forsøget bliver godkendt, vil kommunerne, i samarbejde med KORA, i løbet af foråret 2017 fastlægge konkrete mål for de målgrupper, der arbejdes med. Målene skal opstilles ud fra de enkelte målgruppers kompetencer og muligheder for udvikling, herunder hvor hurtigt en udvikling kan forventes.

3. Konkrete behov for forsøgshjemler, undtagelser fra gældende lovgivning mv.

Behovene i dette afsnit omhandler kun midlertidige lejekontrakter. Afledte behov for forsøgshjemler omkring midlertidige boliger og huslejetilskud, er uddybet i de respektive ansøgninger om disse emner.

Midlertidig lejekontrakt

Kommunerne ønsker mulighed for at borgerne i visse tilfælde kan tilbydes en midlertidig lejekontrakt. I forhold til forsøg med midlertidige boliger skal midlertidig lejekontrakt understøtte, at borgeren ikke får en lejekontrakt der overstiger, hvor længe boligen skal være i drift på en given adresse. I forhold til et huslejetilskud skal en midlertidig lejekontrakt sikre, at borgeren alene får en varig lejekontrakt, når borgeren har opnået økonomi til dette, fx ved at komme i arbejde. Se uddybning i netværkets ansøgninger om huslejetilskud og om midlertidige boliger.

I forhold til den målgruppe, som netværket ønsker at botræne i boliger med en midlertidig lejekontrakt, sikrer midlertidigheden, at der er et løbende flow i de pågældende boliger. Dermed vil flest mulige borgere få mulighed for et systematisk botræningsforløb. I denne forbindelse vil det være op til kommunen at understøtte flow i de midlertidige boliger ved løbende at sikre, at borgere, som ikke selv kan skaffe sig en egnet bolig, tilbydes bolig eller andet relevant tilbud, når den midlertidige lejekontrakt udløber.

Endelig ønsker kommunerne at kunne tilbyde en midlertidig kontrakt, når borgere flytter ind i boliger efter almenboliglovens § 105 (bomiljøer). Det skyldes et ønske om at sikre borgerne samme lejevilkår som borgere i tilbud efter servicelovens § 107-108. Tilbud efter hhv. servicelov og almenboliglov kan opfylde samme behov hos en borger med funktionsnedsættelse. Det vil derfor altid være en konkret vurdering, hvilken type tilbud en konkret borger anvises til, og det kan i mange tilfælde afhænge af, hvilket tilbud, der er ledigt og hvad borgeren har råd til.

I tilbud efter ABL § 105 betaler borgeren almindelig leje. I tilbud efter SL § 107 og 108 betaler borgeren alene opholdsbetaling. Forskellen afspejles desuden i, at borgere med bolig efter ABL § 105 får ordinær lejekontrakt, mens borgere i tilbud efter SL § 107 og 108 ikke får lejekontrakt. Med en midlertidig lejekontrakt i tilbud efter ABL § 105, får kommunen mulighed for at samtænke bolig og støtteforløb. Det kan sikres, at borgeren løbende sikres det boligtilbud, som bedst understøtter borgerens udvikling. Samtidig kan der være

mulighed for at sikre, at betalingsevnen ikke bliver afgørende for hvilken type tilbud, borgeren modtager.

Inspiration fra inklusionsboliger og udslningsboliger

Lejeloven og almenlejeloven giver i dag ikke mulighed for, at der kan laves midlertidige lejekontrakter ud over i helt specifikke tilfælde. Kommunerne har i ønsket om midlertidige lejekontrakter ladet sig inspirere af de nuværende muligheder for oprettelse af inklusionsboliger og udslningsboliger (ABL § 62a og 63). Bestemmelserne om disse boligtyper giver mulighed for hhv. midlertidig lejekontrakt i en begrænset periode og for bevilling huslejetilskud. Netværket har ligeledes søgt inspiration i bestemmelserne om udlejning af ungdomsboliger. Her er kravet, at man er aktiv studerende for at kunne fastholde sin ungdomsbolig. De studerende skal hvert år dokumentere, at de fortsat er studieaktive.

Kommunerne i forsøget ønsker mulighed for, at midlertidig lejekontrakt kan benyttes mere systematisk i forhold til forsøgets målgrupper. Dette kan ske via udvidelse af målgruppen for de pågældende bestemmelser eller via en særlig hjemmel i boliglovgivningen til kommunenetværket, som imødekommer netværkets behov.

En bolig med en midlertidig lejekontrakt skal være forankret i boliglovgivningen og ikke i serviceloven.

Kommunerne ønsker, at en hjemmel findes i relation til boliglovgivningen, da det er en separat målsætning for netværket, at borgeren i højere grad opnår øget selvhjulpenhed i egen bolig. Et tilbud efter servicelovens vil ofte ikke blive opfattet som en bolig af borgeren.

Fælles for netværkets målgrupper er, at netværket ønsker at opnå en positiv udvikling hos borgeren i retning af øget kontrol over eget i liv, og i forhold til de stærkere målgrupper i dette forsøg også øget tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse. Der vil dog være stor forskel på, hvor hurtigt en udvikling kan opnås for den enkelte borger. Kommunerne ønsker derfor, at der bliver mulighed for, at der kan indgås midlertidige lejekontrakter også i perioden på de 2 år, som er grænsen i de eksisterende bestemmelser.

I forhold til borgeren er det et selvstændigt hensyn, at kommunerne ønsker at oprette midlertidige boliger i mindre enheder tættere på lokalsamfundet. Alternativet er i dag ofte, at borgerne indkvarteres på større tilbud efter serviceloven.

Opsigelse af en midlertidig lejekontrakt

Som udgangspunkt kan en midlertidig lejekontrakt alene ophæves, hvis der er tale om misligholdelse, f.eks. manglende betaling eller manglende overholdelse af husordenen.

Også i forhold til regler om opsigelse af boligen i forsøget lader

netværket sig inspirere af eksisterende bestemmelser om inklusionsboliger og startboliger, som begge har midlertidige lejekontrakter. I forhold til disse to boligtyper er der i forarbejderne udtrykt et hensyn til, at boligerne skal komme flest mulige i målgruppen til gavn, hvorfor der skal skabes flow i boligerne via midlertidig lejekontrakt.

Herudover gives der mulighed for, at boligerne kan opsiges, når borgeren ikke længere er i målgruppen for tilbuddet, det være sig fordi borgeren har behov for et tilbud med mere støtte, eller fordi borgeren ikke længere har behov for så intensiv støtte. Kommunerne i netværket ønsker tilsvarende, at der bliver mulighed for, at en borger i netværksforsøget kan opsiges, når borgeren er klar til at bo i et mere permanent tilbud. Det gælder, hvad enten der er tale om et tilbud om ordinær bolig eller et tilbud med mere støtte. Tilsvarende bør en borger kunne opsiges, hvis vedkommende alligevel ikke ønsker at modtage den støtte, der er tilknyttet det enkelte forsøg.

Kommunerne vil dog i alle tilfælde sikre, at borgeren ikke opsiges uden andet relevant tilbud.

Boligtyper

Kommunerne ønsker generelt aftalefrihed i forhold til aktører på boligmarkedet. Det betyder, at der skal kunne indgås aftaler om midlertidige lejekontrakter både med almene og private udlejere. Der skal også kunne oprettes tilbud i kommunale boliger. Dette forudsætter ændring af lov om kommunal anvisning (jf. ansøgning om huslejetilskud).

Leje/fremleje

Kommunerne ønsker en model, hvor lejerer indgår en midlertidig lejekontrakt med udlejer, fordi det giver størst mulige fornemmelse for borgeren af at have egen bolig.

Det kunne også være muligt at etablere en model, hvor kommunen lejer konkrete boliger og fremlejer dem til en borger i målgruppen for forsøget. I så tilfælde får borgeren dog en kontrakt med kommunen frem for med en udlejer. Her vil der være den ulempe, at hvis der opstår husordensproblemer, vil det i princippet være kommunen som udsættes af boligen. Dermed vil en given bolig ikke være til rådighed for fremtidige borgere, hvis en enkelt borger har skabt problemer. Det er i forhold til botræning mv. mest hensigtsmæssigt, at borgeren selv skal tage ansvar for egne handlinger.

I forhold til netværkets overordnede formål, der er at understøtte en positiv udvikling hos borgeren, og hjælpe borgeren til at komme videre med sit eget liv, er det væsentligt, at boligen med den midlertidige lejekontrakt sidestilles med en ordinær bolig. Dermed er det vigtigt, at borgeren kan søge boligstøtte på lige vilkår med borgere, der bor i almene/private/kommunale boliger.

4. Hvordan realiseres de forventede resultater

Indsatsen i forhold til beboerne med en bolig med en midlertidig lejekontrakt tilrettelægges i kommunerne ud fra den enkelte målgruppes behov, muligheder og potentiale.

De midlertidige boliger bør have forskellige beliggenheder alt efter målgruppen. Eksempelvis vil det være optimalt, at boliger, som skal bruges af udviklingshæmmede, hvor målet især er at udvikle kompetencer til at mestre hverdagslivet mest muligt selv, ligger samlet i enten en lille klynge eller opgang. Herimod vil det være at fortrække hvis lejligheder til socialt udsatte borgere og flygtninge har en spredt beliggenhed.

Retssikkerhed

Det vil kunne opleves mindre trygt og sikkert for den enkelte borger at få et tilbud om en midlertidig kontrakt frem for en varig bolig. I den forbindelse er det dog vigtigt at være opmærksom på, at den overordnede problemstilling er, at der ikke er et tilstrækkeligt antal boliger til rådighed, som målgruppen har råd til. Alternativet for målgruppen for forsøget er, at de i stedet for den midlertidige bolig får unødigt langvarige ophold på botilbud, f.eks. herberger, eller under usikre boligforhold. Alternativet er således *ikke* en varig bolig. Midlertidig lejekontrakt kan derfor fungere som en lettelse for borgeren, som får et bedre tilbud på et tidligere tidspunkt, og som en buffer for kommunen, der får mere tid til at etablere varige tilbud på længere sigt.

Borgerne i målgruppen for det konkrete forsøg, som ikke har råd til kommunens boliger aktuelt, får med forsøgets elementer en retsstilling svarende til den aktuelle retsstilling for borgere i udslusningsboliger, inklusionsboliger og startboliger. I disse boligtyper er der tale om midlertidighed, og om at borgeren skal samarbejde om opsøgende støtte. Dette svarer til netværkets ønsker om at tilrettelægge sammenhængende forløb for de borgere, der omfattes af forsøg. Det er f.eks. i forarbejderne om inklusionsboliger og startboliger beskrevet, hvordan en borger, der ikke længere tilhører målgruppen, kan opsiges. Det kan både ske, hvis borgeren bliver for dårlig i forhold til målgruppen for boligen og ikke er motiveret for samarbejde om støtten, eller hvis borgeren bliver så velfungerende, at vedkommende ikke længere har behov for støtten i tilbuddet.

Forsøget kan også sammenlignes med retsstillingen i ungdomsboliger, hvor adgang til boligen er betinget af en aktiv uddannelsesstatus.

Samlet set mener kommunerne, at forsøget fører til en bedre overordnet løsning for borgeren, fordi de får et bedre og mere målrettet tilbud end det i dag er muligt at give.

Kommunerne i netværket mener, at forsøgets indhold giver et incitament hos borgeren til at fastholde og forstærke en positiv

udvikling.
5. Evaluering
Netværket ønsker at evaluere udviklingen hos de borgere, som er omfattet af forsøget. Evalueringen vil blive tilrettelagt i samarbejde med KORA i løbet af foråret 2017. Den vil basere sig på de mål, som fastsættes for borgeren kombineret med kvalitative interviews af repræsentative borgere i målgruppen. Evalueringspunkter kunne være: Antal Kommunerne vil måle, hvor mange personer og husstande, der opnår en bolig med midlertidig lejekontrakt som led i forsøget. Fastholdelse Kommunerne vil måle, hvor længe borgerne bor i bolig med midlertidig lejekontrakt. Herudover vil det blive registreret, hvor fraflyttere flytter hen, og om flytningen er udtryk for en positiv eller negativ udvikling (f.eks. om en ung tidligere hjemløs flytter til egen ungdomsbolig eller f.eks. får en usikker c/o adresse) Endelig vil det blive undersøgt, om og hvor længe borgeren fastholder den efterfølgende varige bolig. Borgerens oplevelse Kommunerne vil undersøge, hvilken betydning det har for den enkelte borger, at der er alene er tale om en midlertidig lejekontrakt. Der måles også på, om borgeren oplever en mere selvstændig tilværelse. Det skal også undersøges om borgeren oplever positiv udvikling i øvrigt, eller om borgeren har ønsker og behov, som kan benyttes i en videre udvikling af forsøget. ”Tilbagefald” I forhold til de borgere, som ikke opnår den forventede udvikling, skal årsager undersøges. Erfaringer fra sager om ”tilbagefald” skal benyttes til løbende udvikling af ordningen. Beliggenhed/integration Det kan undersøges, om der opnås en spredt anvendelse af boliger til de socialt udsatte målgrupper og flygtninge. Sammenhængende og fleksibel socialfaglig indsats Kommunerne vil undersøge hos medarbejdere og borgere i målgruppen, om der opnås en mere sammenhængende og fleksibel indsats i forhold til målgrupperne.